

умінням передбачати наслідки дій, які застосовуються, можливі наслідки в сфері стійкості природних екосистем і соціальних структур. Саме стійке майбутнє може забезпечити більшу безпеку і достойний рівень життя для всіх. Не дивлячись на те, що цей рік є завершальним для проголошеного Десятиліття ООН, проблематика стійкого розвитку і безпеки людства залишатиметься й надалі пріоритетною для освіти всіх рівнів.

Отже, на політичному рівні повинні існувати визнання і постійна спрямованість на зв'язок питань безпеки і сталого розвитку для досягнення мети безпеки людини. Сьогодні необхідно впровадити в усі соціальні системи ініціативи з метою створення та підтримки культури безпеки. Ключовим засобом для цього виступає освіта, яка відіграє фундаментальну роль у розвитку безпеки людини. Освіта від дошкільної до вищої повинна формувати елементи культури безпеки життєдіяльності, гарантуючи споживачам освітніх послуг обізнаність у питаннях безпеки життєдіяльності. Перенесення в навчальних планах загальноосвітніх навчальних закладів змісту питань безпеки життєдіяльності з вилученого навчального предмету «Основи безпеки життєдіяльності» в предмети «Основи здоров'я» і «Захист Вітчизни» певним чином порушила принципи безперервності та ступневості формування особистості безпечного типу, що є вимогою часу.

Постійна спрямованість на зв'язок питань безпеки і сталого розвитку для досягнення мети безпеки людини може бути забезпечена шляхом впровадження в усі соціальні системи ініціатив зі створення та підтримки культури безпеки.

Список використаної літератури

1. Human security now : protecting and empowering people/ Commission on Human Security. New York : 2003.

ЗАСОБИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ

*Дуброва Ю.С.
м.Полтава*

Транспорт є однією з базових галузей економіки. Транспортна галузь України має розгалужену залізничну мережу, розвинуту мережу автомобільних шляхів, морські порти та річкові термінали, аеропорти та широку мережу авіаційних сполучень та громадського пасажирського транспорту, автобусних станцій, вантажних митних терміналів. Це створює необхідні передумови для задоволення потреб користувачів транспорту у наданні транспортних послуг та розвитку бізнесу.

На сьогодні транспортна галузь України, в цілому, задовольняє лише основні потреби населення та економіки в перевезеннях за обсягом, але не за якістю. Сучасний стан транспортної галузі не в повній мірі задовольняє вимоги ефективного впровадження євроінтеграційного курсу України та інтеграції національної транспортної сеті в транс'європейську транспортну мережу.

Необхідним є збільшення ефективності та конкурентоспроможності транспортного сектору, вдосконалення правових механізмів державно-приватного партнерства з урахуванням транспортної специфіки, посилення взаємодії державного та приватного секторів, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, проведення необхідних реформ, у тому числі запровадження децентралізації, особливо шляхом скоординованих ініціатив державної політики. Все це може забезпечити міцну основу сталого розвитку транспортної галузі України та створення вільного та

конкурентного ринку транспортних послуг.

Пасажи́рський транспорт, зокрема комерційний автомобільний, комунальний та приміський залізничний, стали заручниками масових пільгових перевезень пасажирів, збитки від яких не компенсуються належним чином ні з державного, ні з місцевих бюджетів. Так, в Україні діє недосконала система компенсації пільгових перевезень (частково впроваджений принцип «користувач платить за послуги») та не запроваджено механізм реалізації та фінансування суспільно-важливих перевезень, як це передбачено європейським законодавством.

Однією з причин критичного рівня розвитку галузі транспорту також стало системне недофінансування, недостатнє технічне обслуговування інфраструктури та транспорту, а також технічна відсталість, що загрожує вже не тільки виконанню його соціально-економічних функцій, але й національній безпеці.

Однак, світові тенденції розвитку транспортних систем свідчать про необхідність стрімкого об'єднання транспортних технологій та регіональних проектів мобільності. Транспорт стає все більш енергозберігаючим та «зеленим», безпечним і дружнім до пасажирів, клієнтів та довкілля. Багато країн світу планують до 2030 року замінити більшу частину легкових автомобілів із двигунами внутрішнього згоряння на електромобілі. Зростання швидкостей, економічності та екологічності транспортних засобів є основною тенденцією на всіх видах транспорту. Залізничні перевезення із швидкістю 350 км / год. стають реальністю.

Залізничний транспорт – виробничо-технологічний комплекс організацій і підприємств залізничного транспорту загального користування, призначений для забезпечення потреб суспільного виробництва і населення країни в перевезеннях у внутрішньому і міжнародному сполученнях та надання інших транспортних послуг усім споживачам без обмежень за ознаками форми власності та видів діяльності тощо.

Залізниця – статутне територіально-галузеве об'єднання, до складу якого входять підприємства, установи та організації залізничного транспорту і яке, при централізованому управлінні, здійснює перевезення пасажирів та вантажів у визначеному регіоні транспортної мережі.

Громадяни забувають про те, що залізниця є зоною підвищеної небезпеки. У наслідок наближення до пристроїв електропостачання, під час проїзду на дахах вагонів («РУХ ЗАЧЕПНГ») або підйому на дахи електропоїздів, вагонів, цистерн (для здійснення СЕЛФІ) травмовано 22 громадян, з них 9 з смертельним наслідком. Загалом це підлітки та юнаки віком від 12 до 19 років.

Невтішна статистика свідчить про те, що підлітки наражають себе на небезпеку для того щоб розмістити екстремальне фото в соціальних мережах, щоб виділитись серед друзів, не розуміючи що номінальна напруга в контактній мережі складає 27,5 тисяч вольт, а гальмівний шлях поїздів в середньому становить 600-800 метрів.

Всі випадки травмування сталися внаслідок порушення самими потерпілими «Правил безпеки громадян на залізничному транспорті», а саме:

- під час ходіння по залізничним коліям та переходу через колії в невстановлених місцях;
- через особисту необережність пасажирів при посадці та висадці в вагони;
- проникнення громадян на об'єкти залізничного транспорту з метою особистої наживи;
- безцільне знаходження на залізничних станціях та перегонах;
- дитячі пустощі, безконтрольність з боку батьків.

Залізниця – це зона підвищеної небезпеки, причому двох видів: наїзду рухомого складу і ураження електричним струмом високої напруги. Це все свідчить про те, що знаходження в зоні залізниці може бути смертельно небезпечним, особливо для дітей. Однак, незважаючи на існуючі правила, деякі діти розважаються на залізничних коліях,

чіпляються за автозчепи і підніжки вагонів, шукають забав, наражають себе на небезпеку для того, щоб розмістити екстремальне фото в соціальних мережах, виділитись серед друзів, не розуміючи, що номінальна напруга в контактній мережі складає 27,5 тисяч вольт, а гальмівний шлях поїздів в середньому становить 600-800 метрів.

Потенційними жертвами також стають меломани, що при знаходженні на залізничній інфраструктурі не розлучаються з навушниками і не вимикають звук на своїх плеєрах або мобільних телефонах при переході через залізничні колії. І як наслідок, пустощі не залишаються безкарні, дехто відбувається травмами різних ступенів важкості, а інші платяться життям. Хочемо закликати батьків не залишати дітей без нагляду, бути небайдужими до тих, хто місцем для ігор та прогулянок обрав залізницю. Дотримуйтеся правил особистої безпеки при переході через залізничні колії та знаходження поблизу них. Привчайте до цього своїх дітей. Пам'ятайте, що залізниця являється зоною підвищеної небезпеки і неможливо огородити тисячі кілометрів магістралі, як огорожуються промислові об'єкти. Нагадайте своїм дітям, рідним, знайомим про небезпечність перебування поблизу залізничних об'єктів і про необхідність дотримання правил безпеки задля збереження життя та здоров'я.

Серед правил безпеки для пішоходів слід виділити наступне.

Пішоходам дозволяється переходити залізничні колії тільки у встановлених місцях – пішохідних мостах, переходах, тунелях, переїздах. На станціях, де немає мостів і тунелів, громадянам належить переходити залізничні колії у місцях, обладнаних спеціальними настилами, біля яких встановлені покажчики «Перехід через колії».

1. Не використовуйте залізничні колії як пішохідні доріжки.
2. Не дозволяйте дітям ходити або знаходитися на залізничних коліях і поблизу них без супроводу дорослих.
3. При знаходженні поблизу колії, на вокзалах тримайте дітей за руку.
4. Не проходите повз дітей, які порушують правила поведінки на об'єктах залізничного транспорту, наражають на небезпеку своє здоров'я та життя.
5. Перед тим, як увійти в небезпечну зону (ступити на колії), потрібно впевнитись у відсутності потягу.
6. При наближенні потягу треба зупинитись поза межами небезпечної зони, пропустити його, і впевнившись у відсутності рухомого складу, що пересувається по сусідніх коліях, почати перехід.
7. Наближаючись до залізничного переїзду, громадяни повинні уважно стежити за світловою і звуковою сигналізацією, а також положенням шлагбаумів. Переходити через колії дозволяється тільки при відкритому шлагбаумі. При відсутності шлагбаума перед переходом колії необхідно впевнитись, що до переїзду не наближається потяг.
8. Будьте уважні на вокзалах, особливо при значному скупченні поїздів. Щоб не розгубитися і не стати жертвою нещасного випадку, уважно слухайте об'яви по гучномовному зв'язку і дотримуйтеся вказівок оголошень.
9. Завчасно робіть посадку і своєчасно висадку із вагону – і тільки при повній зупинці поїзда.

Пішоходам забороняється:

1. Ходити по залізничним коліям та наближатися до них на відстань менше 5 метрів.
2. Переходити і перебігати через колії перед потягом, що наближається, якщо до нього менше ніж 400 метрів.
3. Переходити колію відразу після проходу потяга, не впевнившись, що по сусідній колії не пересувається рухомий склад.
4. Переходити залізничні переїзди при закритому положенні шлагбауму або при

червоному світлі світлофору переїзної сигналізації.

5. Пролізати під вагонами та через автозчепи для переходу через колію.

6. Проходити вздовж залізничної колії ближче 5 метрів від крайньої рейки.

7. Пролізати під закритими шлагбаумами на залізничному переїзді, а також виходити на переїзд, коли шлагбаум починає закриватися.

8. На електрифікованих лініях підійматися на опори, а також доторкатись до металевих проводів заземлення, які ідуть від опори рейки.

9. Наближатися до електропроводу, що лежить на землі, ближче ніж на 10 метрів.

10. Підійматися на дах потягів, вагонів, а також на конструкції мостів, освітлювальних вишок тощо.

11. Класти на рейки залізничної колії будь-які предмети.

12. Підходити ближче ніж на 0,5 метрів до краю платформи після оголошення про подачу або прибуття потяга до його повної зупинки.

13. Обходити вагони, що стоять на колії, на відстані менше 5 метрів від крайнього вагону.

14. Проходити між розщепленими вагонами, що стоять на колії, якщо відстань між ними менше 10 метрів.

15. Сидіти на краю посадкової платформи, перону.

16. Знаходитись на об'єктах залізничного транспорту в стані алкогольного сп'яніння.

Під час перебування на коліях необхідно бути пильним/обачним і обережним, уважно спостерігати за рухом поїздів, локомотивів, маневровими пересуваннями, а також за навколишнім середовищем та в разі загрози життю чи безпеці руху приймати відповідні рішучі заходи щодо забезпечення безпеки.

В темний час доби і під час несприятливих умов необхідно проявляти особливу пильність. Спершу, ніж вийти на колію, необхідно переконатися в тому, що на небезпечній відстані немає рухомого складу, який рухається чи готовий до руху.

На тематичних виховних заходах та годинах спілкування кураторами та класними керівниками повинна здійснюватися попереджувальна робота про правила поведінки на залізничному транспорті. Особливу увагу даній проблематиці варто приділяти перед початком канікул і подорожей учнів та студентів. Форми такого інформування краще добирати відповідно до вікової категорії інструктуємих. Для учнів краще використовувати ігрові форми, для студентів проблемно-пошукові, інтерактивні.

Залізничний транспорт є основним засобом пересування багатьох людей. Залізничний транспорт — одна з найбільш важливих галузей народного господарства України. Він забезпечує виробничі і невиробничі потреби матеріального виробництва, невиробничої сфери, а також населення в усіх видах перевезень.

Обов'язково потрібно дотримуватися зазначених вимог, які обмежують від фатальних випадків при знаходженні на території станцій, вокзалів та залізничних колій.

Список використаної літератури

1. <https://mtu.gov.ua/projects/133/>
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0193-98>
3. <http://znau.edu.ua/tsentr-gumanitarnoji-osviti-ta-vikhovannya/structure-tsentra/sector-inf-zab/nashi-zahodu/pam-yatka-shchodo-dotrimannya-gromadyanami-pravil-bezpeki-na-zaluznichnomu-transporti>
4. <http://kart.edu.ua/v-shkil-ta-yeh-ua/bopzt-ua>
5. <http://pologyrda.gov.ua/55-ogoloshennya/6802-pravila-povedinki-na-zaluznichnikh-ob-ektakh-ta-poblizu-nikh.html>
6. http://proukraine.net.ua/?page_id=461

БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Журенко А. О.
м. Полтава

Анотація. У статті описується поняття безпеки людини, описані різні тенденції у цьому питанні. Окреслені шляхи покращення безпеки на сучасному етапі.

Ключові слова: безпека, безпека життєдіяльності, мегасистеми, глобальні інформаційні системи.

XX ст. – поч. XXI ст. характеризується такими явищами як соціальні зміни, небезпечні природні явища, зміна клімату, техногенні катастрофи, міжнародна фінансово-економічна криза. Все це не дає спокою людям на сьогодні [1]. Тому не дивно, що у людей в усьому світі значно підвищився інтерес до проблем безпеки. Багато вчених розкривали це питання та шукали їх вирішення. До них відносяться: Г.Г. Почепцова, В.О. Ліпкана, С.Г. Лаптева, П.Я. Пригунова, В.Т. Білоуса, П.Р. Нижника, Г.П. Ситника – і російських – В.І. Ярочкіна, В.Л. Манілова, О.В. Манойла, О.І. Петренка, Д.Б. Фролова.

Досліджуються різні сторони, розробляються нові концепції, створюються наукові конференції, на яких шукають альтернативні методи та оптимальні шляхи вирішення питань безпеки людини у сучасних умовах. Слід зауважити, що в коло питань ставлять не лише ті загрози, що спричиняють смерть людини, а й ті, які погіршують умови життєдіяльності людини або створюють передумови до деградації всієї системи організму людини [2]. З кожним роком загрози збільшуються, як збільшується сніжна куля. Наша цивілізація впевненими кроками йде у стан глобальної небезпеки. Всю небезпеку стерти із Землі неможливо, але можемо почати долати цей стан небезпеки вже сьогодні. Отже, що таке безпека і як створити умови безпечної життєдіяльності у сучасному житті?

Безпека – це стан захищеності життєво важливих інтересів особистості, суспільства, держави від внутрішніх і зовнішніх загроз, або здатність предмета, явища або процесу зберігатися при руйнуючих впливах [3]. В даний момент Україна переживає не найкращі часи свого існування, тому нерви українців натягнуті як дроти. На сьогодні в основі підходів до безпеки людини лежить сама людина, і вони швидше доповнюють, ніж суперечать один одному. За ступенем градації головним фактором безпеки людини є середовище проживання, на другому місці – особиста безпека. Від способу життя залежить повністю здоров'я людини (50%), за ним йде медична активність населення та на останньому місці – дотримання правил безпеки дорожнього руху.

Усі проблеми людини і людства в цілому дуже залежить від соціальної сфери. Слід зауважити, що соціальна сфера надзвичайно складна та багатогранна, адже вона вміщує всі наші людські відносини і взаємозв'язки. Можна сказати, що початок соціальної організації починається з досвіду попередніх поколінь змінених через трудове виховання, освіту та діяльність. Як кажуть історики: «Ми повинні вчитися на помилках своїх попередників».

Новою проблемою XXI ст. вважають нанотехнології, але ця сфера має дві «сторони медалі». З однієї сторони це великий потенціал для людства, який може принести користь в різних областях діяльності. З іншого боку виникають нові соціальні